

	Adviesraad	Advies	Reactie college	Wijzigingen
1	Wmo-raad	Introductie advies door Wmo-raad ter kennisgeving: Onlangs ontvingen wij ter advisering de stukken: • Woonzorganalyse Midden-Limburg • Factsheet Roermond • Thuis in Roermond. In haar vergadering van 24 september j.l. heeft de Wmoraad de stukken besproken na een toelichting van de Mevrouw J. Slaats, Beleidsadviseur Wonen. Laat ik beginnen met onze waardering uit te spreken aan de makers van deze documenten. Zij zijn grondig samengesteld na uitvoerig onderzoek en o.i. goed leesbaar. Wij wensen u op voorhand al veel succes met de uitvoering van de: “Dynamische Actieagenda” die na vaststelling hieruit voortvloeit. De Wmoraad wil u wel enkele aandachtspunten meegeven die volgens haar onderbelicht, dan wel mogelijk te licht gewogen worden.		
2		Het belang van draagkracht en sociale cohesie in buurten en wijken is in de analyse de basis voor proactief handelen. Dat vraagt om structurele afstemming en sociale interactie met inwoners, verenigingen maar ook met andere stakeholders zoals scholen maar ook café en andere ontmoetingsplekken. Door vergrijzing groeit de behoefte aan zorg en aandacht; de kans op vereenzaming is groot. De Wmoraad vraagt dan ook nadrukkelijk om oog te hebben voor laagdrempelige voorzieningen op buurtniveau die het sociale netwerk van kwetsbare aandachtsgroepen versterken.	De visie besteed hier aandacht aan op pagina 25. Het hele concept van het versterken van de sociale basis draait om dit principe. Naar aanleiding van het advies is er nogmaals gekeken of dit tekstueel op enkele plekken explicieter kon worden gemaakt. Met name met de nadruk op laagdrempelig. Daarnaast nemen we dit als aanbeveling mee in de uitvoering.	Toevoeging op pagina 8 derde alinea + pagina 9 leidend principe ‘de sociale basis op orde’
3		Het is heel goed de woonzorganalyse te benaderen vanuit het “brede” Midden-Limburg.	Wij nemen dit advies ter harte. Op dit moment worden ook al gesprekken gevoerd over hoe	Dit is onderdeel van de actieagenda bij het

	Wij delen het uitgangspunt van Faire Share, waarbij alle gemeenten een evenredige bijdrage leveren. Dit biedt kansen op een goede structurele samenwerking van die gemeenten. Als Maasgouw meer bewoners heeft die gehandicaptenzorg nodig hebben, en als Roermond meer inwoners heeft die psychiatrische zorg vragen, dan heeft dat consequenties voor die gemeenten; voor wat betreft wonen en activiteiten bij de uitwerking conform het Sociale Benaderingsmodel. Maar ook m.b.t. stadsontwikkeling e.d. Die verschillen in doelgroepen van bewoners, zijn verklaarbaar vanuit de historie van de hulpverlening en van diverse beleidsmaatregelen uit het verleden. De analyse geeft een goede aanzet hiertoe. De Wmoraad is echter wel bezorgd, dat als in die regionale samenwerking “de bekostiging” van het uit te voeren beleid, op de agenda komt en financieel uitgewerkt wordt, gemeenten mogelijk in hun prioritering minder oog hebben voor “fair share” en onderlinge afstemming. Derhalve adviseert de Wmoraad U een aparte actieagenda te maken voor de bestuurders van de deelnemende gemeenten, met als doel, daar vooraf goede en heldere afspraken over te maken, voor de komende 15 jaar.	we regionaal tot afspraken gaan komen omtrent ‘Fair Share’ (een eerlijk aandeel in het huisvesten van aandachtsgroepen). Op dit moment liggen er ook al fair share afspraken voor specifieke doelgroepen zoals beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daarbij moet wel worden opgemerkt dat overeenstemming moet worden bereikt over een aparte actieagenda of soortgelijke afspraak met de bestuurders van de midden-limburgse gemeenten. Dit kan niet worden besloten vanuit Roermond alleen. Het is wel onze ambtelijke en bestuurlijke inzet in de regionale samenwerking.	punt over de lopende regionale samenwerking
4	In de tabellen in de bijlagen van de woonzorganalyse worden de ontwikkelingen beschreven per doelgroep tot 2030 en hoewel	In het hoofdrapport van de woonzorganalyse worden de ontwikkelingen beschreven tot 2040. Deze doorkijk tot 2040 is in de analyse	Pagina 25 toevoeging bij de laatste alinea (tekst over mantelzorg).

	de Wmoraad de ontwikkelingen in de doelgroepen herkent zoals: meer ouderen thuis i.p.v. in een verpleeghuis in combinatie met druk op de zorg, dringt zij toch aan op een uitbreiding van die beschrijving tot de periode tot 2040; ook regionaal. En wel om de volgende reden. Hoewel in de analyse goed beschreven wordt dat de druk op de mantelzorg toeneemt door verdunning van de bevolkingsopbouw sinds de jaren 70 van de vorige eeuw, acht de Wmoraad het van belang hier meer gewicht en uitvoeringsconsequenties aan te geven. Zij voorziet namelijk dat diverse ambities niet gehaald worden en dat het zal leiden voor crises, in de zorg, in de hulpverlening en/of de (vernieuw)-bouw van diverse woon-zorg voorzieningen, m.n. voor de periode 2030 tot 2040. Door hier nu al aandacht voor te vragen hopen wij dat u eerder instaat bent, hierop te anticiperen. Dit wordt ingegeven door de leeftijdsopbouw, de demografische beschrijving van de huidige mantelzorgers. De huidige mantelzorgers in de leeftijdsgroep van 55 tot 75, zijn nu actief als mantelzorger voor de 80-plussers. Daarnaast zijn zij vaak ook actief als ondersteuners ten dienste van kun kinderen en kleinkinderen, bij kinderopvang en na/en buitenschoolse opvang, en andere vrijwilliger organisaties.	wel te vinden. Voor de door ons geformuleerde opgave voor ouderen is ook 2040 gehanteerd. In de uitkomstentabel in hoofdstuk 5 van de woonzorganalyse is echter 2030 gebruikt. De reden hiervoor is dat voor sommige doelgroepen doorkijken tot 2030 met zoveel onzekerheden is omgeven, dat dit te weinig voorspellende waarde heeft en het onderzoeksbureau deze derhalve hier niet heeft vermeld. Voor ouderen is het doorkijken tot 2040 minder risicovol, want dat is a.d.h.v. demografie beter te voorspellen. De extra verdunning van toekomstige mantelzorgers door o.a. arbeidstekorten is een belangrijk aandachtspunt die u aanstipt. We hebben dit derhalve benoemd in de visie, pagina 25 laatste alinea. Deze ontwikkeling geeft de grote urgentie aan, om de omschreven maatregelen zo snel en intensief als mogelijk uit te voeren.	
--	--	---	--

		Als deze groep 10 tot 15 jaar ouder is en niet meer in staat tot mantelzorg, maar die zelf nodig heeft, staan er alleen veel minder mantelzorgers klaar om hen te ondersteunen. De verdunning in de leeftijdsopbouw staat goed beschreven. Wat wij echter missen in die analyse is dat die kleinere groep toekomstige mantelzorgers door de schrikbarende arbeidstekorten van de nabije toekomst zéér zwaar onder druk komt te staan door ontwikkelingen op die arbeidsmarkt. Die verdunning gaat daardoor nog veel sterker uitpakken. Daarmee komen intenties als langer thuisblijven wonen en minder verpleeg en/of verzorgingshuizen nog zwaarder onder druk. Er zal o.i. derhalve meer behoefte ontstaan voor begeleid en geclusterd wonen voor ouderen en intramurale zorg op diverse aspecten. Dit in tegenstelling tot de huidige voorgenomen intenties en doelen. De tekorten op de arbeidsmarkt zullen de verdunning dus waarschijnlijk zeer sterk laten toenemen. Dit vraagt een vroegtijdige planning en bezinning.		
5		Afsluiting advies door Wmo-raad ter kennisgeving: Wij attenderen u nu al hierop en hopen dat u zowel met de regionale partners in de zorg als met Uw collega's dit kunt meenemen bij de concretisering van de Dynamische Actieagenda, zowel op lokaal als regionaal niveau, en hopen dat U met onze suggesties komt tot een proactieve actieagenda.		
6	Seniorenraad	Introductie advies door Seniorenraad ter kennisgeving:		

	De leden van Seniorenraad Roermond (SR) hebben kennis genomen van het concept van de Woonzorg visie 2024. Eerder heeft de SR actief bijgedragen aan de bijeenkomsten die leiden tot de totstandkoming van de woonzorganalyse Midden-Limburg, en recent, op 23 mei jl., aan de woonzorg visie Roermond. Dit heeft geleid tot het rapport “Thuis in Roermond”. Allereerst wil de SR lof uitspreken om deze uiterst complexe materie in een rapport bijeen te brengen. Met name de genoemde ambities leiden tot hoge verwachtingen wat de realisatie betreft. Zoals in de inleiding reeds is aangegeven: “De tijd zal het leren”. Niettemin wil de SR enige kritische aantekeningen maken op onderdelen.
7	De SR juicht het initiatief toe om in 2024 een woningmarktonderzoek (pag. 10) uit te voeren. Het is van fundamenteel belang om exact vast te leggen hoe groot de woningbehoefte mede van senioren is. Gezien de beperkte verhuisbereidheid zal de nadruk moeten liggen op <u>leeftijdsbestendige en vooral betaalbare woningen</u>. Niemand zal zijn/haar huidige woning willen verlaten, wanneer daar een dure kleinere woning tegenover staat, nog afgezien van de inspanning en kosten van een verhuizing. Hopelijk zal uit dit onderzoek ook naar voren komen, hoe groot de aantallen oudere huiseigenaren en oudere huurders zijn. Naar de mening van de SR bestaat er nog steeds een overheersend beeld van de gefortuneerde senioren met hun eigen woningen, waarbij de oudere minder vermogende huurders nauwelijks gezien worden. Het woningmarktonderzoek is al in volle gang. Naar verwachting wordt deze eind 2024/begin 2025 opgeleverd. Uit het woningmarktonderzoek uit 2018 hebben we al een heel aantal zaken helder, waarvan we niet verwachten dat deze anno 2024 drastisch zijn veranderd. We sturen al jaren op de bouw van met name nultredenwoningen, ook in de (sociale) huursector. We zijn ons er zeer van bewust dat Roermond niet alleen uit gefortuneerde senioren bestaat. In het woningmarktonderzoek 2018 was al duidelijk dat op basis van alleen inkomen zo’n 70% van de oudere huishoudens tot de sociale doelgroep behoorde. Tegelijkertijd woont bijna 50% van deze ouderen in een koopwoning. Dit is een indicatie dat, hoewel het huidige inkomen wellicht niet (meer) zo hoog is, er een groep ouderen is met een prima vermogenspositie. Eerlijkheid gebied ons ook te zeggen dat betaalbaarheid van nieuwbouw een grote uitdaging is. Hier spelen ook diverse factoren Woningmarktonderzoek is al in uitvoering. De aandacht voor betaalbaarheid is onderdeel van de actieagenda 3.1 ‘<i>De geconstateerde opgave in plannen laten landen</i>’.

			mee die op gemeentelijk niveau niet beïnvloedbaar zijn. Daar waar we invloed kunnen uitoefenen sturen we onder andere aan op uitbreiding van de betaalbare sociale woningvoorraad en qua typologie op grondgebonden nultredenwoningen en appartementen met lift. Tenslotte zien wij ook dat de verhuisbereidheid onder senioren relatief laag is. Er zijn meer knoppen om aan te draaien dan alleen de betaalbaarheid en beschikbaarheid van nieuwbouwaanbod om senioren te helpen passende huisvesting te vinden. Denk aan mogelijkheden om de bestaande voorraad beter te benutten door toewijzing, woningdelen en/of splitsing. Maar ook Collectief Particulier Opdrachtgeverschap, financiële oplossingen in geval van een koopwoning (Svn lening), aanpassingen aan de huidige woning en advisering. In de actieagenda hebben we daarom diverse acties opgenomen, waaronder advisering van senioren. Zo zijn er veelvoorkomende aannames die niet altijd juist zijn, zoals <i>'ik ga veel meer per maand betalen voor een veel kleiner huis'</i>. Adviseurs kunnen voorbeeldberekeningen laten zien dat in sommige gevallen de nieuwe woning niet tot hogere maar gelijke of lagere totale woonlasten leidt. Indien rekening wordt gehouden met energie- en onderhoudskosten.	
--	--	--	--	--

			Ook zouden adviseurs met een klein budget drempels kunnen wegnemen, bijvoorbeeld door ondersteuning bij de verhuizing te bieden.	
8		De SR is zeer geïnteresseerd welke vorm het genoemde platform voor de samenwerking (pag. 15) moet krijgen. Het is niet duidelijk of hiervoor een nieuwe organisatie in het leven moet worden geroepen dan wel een bestaande samenwerking kan worden uitgebouwd.	In de laatste versie van de visie is dit verduidelijkt. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande structuren en netwerken. Zie pagina 34.	Is al opgenomen in de visie, pagina 34
9		Het zorgbuurthuis (pag. 18) is een initiatief dat de volle aandacht verdient, mede wanneer dit gekoppeld zou kunnen worden aan een sociale functie, als ontmoetingsplek voor de wijk waar het begrip 'positieve gezondheid' breed kan worden uitgedragen.	Wij kunnen ons volledig vinden in dat dit de volle aandacht verdient. Het zorgbuurthuis is overigens wel een specifiek voorbeeld van een woon(zorg)vorm met openstelling richting de buurt, hiervan zijn ook andere soortgelijke voorbeelden die anders heten dan het zorgbuurthuis. In de visie staat op pagina 27: "de gemeente zal, samen met stakeholders zoals corporaties, vastgoedpartijen en zorginstellingen, gebiedsgericht onderzoeken en faciliteren in de ontwikkeling van dergelijke woonzorgconcepten."	Is al opgenomen in de visie pagina 27
10		Op pagina 26 wordt het woord 'Skaeve Huse' geïntroduceerd, echter zonder enige toelichting. Blijkbaar een bekend begrip voor de echte deskundigen?	Toelichting toegevoegd in zwarte tekstkader onder ambitie 4.2	p. 35
11		De SR beveelt het rapport "Ruimte voor ouderen" (d.d. feb. 2024) van de nationale Raad van Ouderen met nadruk aan. Het is als bijlage toegevoegd aan deze reactie.	Wij hebben hier kennis van genomen. Zoals wij het beoordelen ligt onze visie mooi in lijn met het rapport. Op sommige onderdelen geeft het rapport nog iets verdere inkleuring van enkele thema's die we in de visie hebben aangestipt. Het rapport kunnen we goed	Visie is op hoofdlijnen in lijn met rapport en heeft derhalve niet geleid tot wijzigingen in de visie. Wel worden onderdelen van het

			gebruiken bij de wonen-welzijn-zorg clusters aanpak.	rapport meegenomen bij de wonen-welzijn-zorg clusters aanpak.
12		Tot slot wil de SR haar bezorgdheid uitspreken aangaande de dynamische actieagenda. Deze is slechts ten dele ingevuld en er is in het rapport 'Thuis in Roermond' nergens een verwijzing naar de betaalbaarheid van alle ambities. Dit doet het ergste vrezen over de haalbaarheid van al deze fraai geformuleerde ambities.	In de laatste versie is de dynamische actieagenda wel gevuld. Om de verschillende maatregelen uit de actieagenda te bekostigen wordt op pagina 48 ingegaan op de budgetten. Daarnaast geldt voor een aanzienlijk deel van de maatregelen dat deze al via een andere weg begroot zijn (vanuit de verschillende programma's in het sociale domein en ruimtelijke domein). Het financiële component is eveneens in het raadsvoorstel verder toegelicht die wij de adviesraden delen ter informatie. Omwille van leesbaarheid voor een breed publiek, wilde we het financiële component niet verwerken in de visie zelf.	Is al opgenomen in de visie, zie actieagenda.
13	Gehandicaptenplatform	Introductie advies door het gehandicaptenplatform ter kennisgeving: Met veel interesse hebben wij het (concept) van de visie op wonen, welzijn en zorg in Roermond gelezen. Onze complimenten voor een evenwichtig en weloverwogen document. Het doet ons genoeg dat u positieve gezondheid als uitgangspunt heeft gekozen, maar nog meer dat de mogelijkheden van de inwoners en niet hun beperkingen, leidend zijn. Vanzelfsprekend is het houden van regie in dezen essentieel. Dat niet alleen ouderen, maar ook jongeren hierbij expliciet genoemd worden, is prima. Van ganser harte hopen we dat uw streven de mens en de inhoud centraal te zetten en niet het systeem, realiteit wordt. Jammer genoeg leert de ervaring dat het momenteel nog anders is en dat bureaucratie in sommige gevallen alles overheersend is.		

	Het kan niet vaak genoeg gezegd worden; zeker voor het gehandicaptenplatform is inclusie een belangrijk gegeven en zou het prachtig zijn ooit (en dit niet op al te lange termijn) te kunnen spreken van een Roermond waarin iedereen mee doet (of kan doen). In de woonopgave wordt rekening gehouden met flexibele vastgoedoplossingen en aanpasbaar bouwen. Dit laatste is een van de zaken die door het gehandicaptenplatform al jaren aan de orde wordt gesteld, met jammer genoeg tot op heden te weinig respons. We hopen dat het thans aan de orde zijnde document hierbij een impuls kan geven om tot daadwerkelijk aanpasbaar bouwen te komen.		
14	Daar waar u spreekt over het bevorderen van sociale participatie en het versterken van het welzijn van alle inwoners door een inclusieve en betrokken gemeenschap te stimuleren, hoort onzes inziens een kanttekening die rechtstreeks te maken heeft met aanpasbaar wonen. Te vaak nog wordt sociale participatie door mensen met een beperking gehinderd of uitgesloten door niet toegankelijke gebouwen. Wonen in een toegankelijke c.q. doorgankelijke woning is prachtig, maar als de buurwoning niet toegankelijk is, belemmert dit de sociale participatie. Dus niet alleen de nultredenwoningen moeten toegankelijk zijn, maar ook de buurwoningen en de openbare ruimte in de omgeving.	Wij sluiten ons aan bij uw constatering dat ook de openbare ruimte en waar mogelijk de buurwoning toegankelijk moet zijn. Met een grote bestaande woningvoorraad in Roermond, en veelal particulier eigendom, is het helaas niet realistisch en haalbaar om de bestaande 'buurwoningen' allen toegankelijk te maken. Bij nieuwbouw moet ons inziens toegankelijkheid wel prominenter op de agenda staan. In de intentieovereenkomst en anterieure overeenkomst met woningbouwontwikkelaars zal na vaststelling van de visie een verwijzing worden opgenomen als beleid om rekening mee te houden. Daarnaast zullen de projectleiders worden geïnstrueerd toegankelijkheid te agenderen in de projectoverleggen.	Geen wijziging in de visie, maar wordt in de werkwijze bij de projecten meegenomen.
15	Seniorvriendelijke omgeving en wonen met dementie worden expliciet genoemd. Het is onzes inziens overbodig om dit separaat op te nemen. U stelt: "we willen dat zij als mens worden gezien, ondanks hun ziekte of beperking". Dit geldt vanzelfsprekend ook voor	We vinden dat de zinsnede "we willen dat zij als mens worden gezien, ondanks hun ziekte of beperking" voor alle mensen geldt, maar in de context van de alinea was het specifiek benoemd voor senioren. In de visie hebben we het tekstueel aangepast naar alle inwoners	p. 23 derde alinea

		jongeren met een beperking. Als je over inclusie spreekt, zijn leeftijd, (ouderdoms)kwaal of beperking niet van belang en we zouden het toejuichen als deze uitsplitsing, die tot segregatie leidt, in het definitieve rapport achterwege wordt gelaten. U geeft in dezen zelf al een voorzet door: “Eenzaamheid is echter niet alleen een probleem onder ouderen; ook jongeren en andere leeftijdsgroepen ervaren dit in toenemende mate. Daarom richten we ons bij het versterken van de sociale basis op alle leeftijden.”	op p.23. In andere onderdelen van de visie wordt de uitsplitsing gemaakt met een specifieke reden, bijvoorbeeld omdat het als voorbeeld fungeert van een aanpak of de aanpak voor een leeftijdsdoelgroep die specifieke aandacht behoeft. We zien door de demografische ontwikkeling een buitengewoon grote opgave op ons afkomen betreft wonen, welzijn en zorg voor senioren en specifieke uitdagingen die daarmee gepaard gaan. Daarom wordt er bijvoorbeeld ook specifieke aandacht besteed aan dementie. We vinden het juist van belang om enkele specifieke ontwikkelingen wel te benoemen. Wat niet wegneemt dat sommige uitdagingen of oplossingen breder van toepassing zijn.	
16		Mobiliteit is cruciaal voor een fijne leefomgeving, vooral voor ouderen en mensen met een beperking. U stelt “Hoewel het centrum van Roermond een sociale en toegankelijke omgeving biedt, zijn er nog verbeteringen nodig. Obstakels zoals stoepranden, veel gestalde fietsen en smalle voetpaden, kunnen hinderlijk zijn.” Naar onze mening is deze stelling redelijk eufemistisch. Graag nodigen we u uit om (samen met collega’s) eens een gang in- of achter een rolstoel te maken van station tot stadhuis. U zult dan zelf moeten constateren dat “hinderlijk” een understatement is. Het is voor gebruikers	We hebben het woord ‘hinderlijk’ aangepast naar: “erg belastend”.	p. 24

		van een rolstoel extreem belastend om dit traject af te leggen.		
17		We streven naar goede toegankelijkheid van voorzieningen zoals supermarkten en parken. We sluiten aan bij bestaande plannen en betrekken afdelingen en collega's op het gebied van mobiliteit en openbare ruimte bij de uitwerking van de wonen-welzijn-zorg clusters. Genoemd streven is prachtig, maar het wordt pas effectief als er drukmiddelen aanwezig zijn. Horecagelegenheden hebben nog steeds te weinig een gehandicaptoilet, terwijl het ontbreken daarvan veel mensen met een beperking noodzaakt tot thuisblijven. Ondernemers zullen zonder dwang blijven kiezen voor de opbrengst van een extra tafel in plaats van voor de kosten van een aangepast toilet.	Het onderwerp dat u aanstipt heeft aandacht. Echter, wij vinden dit meer passend als onderdeel van andere beleidstrajecten zoals de lokale inclusieagenda. In deze visie op pagina 24 wordt bij de toegankelijkheid van voorzieningen in de context van de alinea (mobiliteit) met name bedoeld op openbare ruimte. Het bereiken van de openbare voorzieningen. Deze visie en actieagenda richten zich niet op commerciële voorzieningen zoals horeca. De inclusieagenda richt zich wel op een bredere agenda op het gebied van inclusie. Daarbij is er in de begroting budget opgenomen voor de realisatie van twee openbare gehandicaptoiletten.	N.v.t.
18		[noot: op pagina 24 van het document wordt gesproken over invalide parkeerplaatsen. Als u al spreekt van invalide, zou het moeten zijn invaliden parkeerplaatsen (de parkeerplaatsen zelf zijn namelijk niet invalide), maar het verdient de voorkeur de gebruikelijke term "gehandicaptenparkeerplaatsen te bezigen]	Het is aangepast naar gehandicaptenparkeerplaatsen.	p.24
19		In het document lezen we het volgende: "De gemeente Roermond streeft naar het bieden van passende woningen voor alle inwoners, aangepast aan hun levensstijl, behoeften en mogelijkheden. Dit omvat toegankelijke woningen voor mensen met beperkte mobiliteit	Zoals u aangeeft gaat de visie hier onder 3.2 ook op in. Op pagina 16 onder het leidende principe "de (sociale) basis op orde" stond: "Een veilig en kansrijk leefklimaat betekent onder andere sociale veiligheid, inclusie en kansengelijkheid. Inwoners moeten zich veilig	p. 16

		en betaalbare huisvesting, bijvoorbeeld voor jongeren.” De stelling die het gehandicaptenplatform aanhangt is, dat als een woning geschikt is voor mensen met een beperking, dat deze dan ook geschikt is voor iedereen. In het kader hiervan kunnen we niet nalaten nogmaals te benadrukken dat toegankelijk (en dus slim) bouwen ook voor de toekomst de beste oplossing is. Bovendien zorgt dit, hetgeen u zelf ook al opmerkt, voor meer flexibiliteit op de woningmarkt. Gelukkig zien wij onder Ambitie 3.2 een en ander ook door u genoemd. Kanttekening die hierbij nog geplaatst moet worden is dat voor mensen met een beperking (sociale) veiligheid nog belangrijker is dan voor mensen die “vrij” door het leven gaan, omdat zij vaak (fysiek) minder weerbaar zijn.	en gewaardeerd voelen in hun omgeving.” Wij hebben hier aan toegevoegd “Dit is extra van belang voor mensen in een kwetsbare situatie, zoals mensen met een beperking, omdat zij vaak (fysiek) minder weerbaar zijn”.	
20		Om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen zouden bijvoorbeeld ouderen vanuit een eengezinswoning kunnen doorstromen naar kleinere, passende woningen. Dat ze doorstromen naar passende woningen, houdt onzes inziens niet in dat deze dan ook kleiner moeten zijn. Eerder in het document geeft u zelf al aan : “De gemeente Roermond streeft naar het bieden van passende woningen voor alle inwoners, aangepast aan hun levensstijl, behoeften en mogelijkheden. Laten we levensstijl niet ondergeschikt maken.	In de door u genoemde zin is het woord ‘kleiner’ verwijderd.	Wijziging p. 31

21	Wat wonen voor ouderen betreft, zou het goed zijn als de gemeente een informatieprogramma ontwikkelt, zodat jongere ouderen (of ouderen jongeren), op het moment dat ze aanpassingen in of rond hun woning doorvoeren, zich al bewust worden wat ze kunnen doen om hun woning toekomstbestendig te maken. Veel mensen voeren tijdens hun leven namelijk grotere of kleinere verbouwingen door in hun woning en waarom zouden dan al niet voorzieningen kunnen worden getroffen die het aangenaam oud worden in de eigen woning vergemakkelijken.	In de actieagenda is opgenomen dat we een informatiecampagne en/of adviseurs in gaan zetten in het kader van het thema en de doelstelling uit de visie. De exacte invulling wordt nog voorbereid en wordt mede ingevuld met input uit de herfstbeurs 'senioren in het groen'. Wij wegen u advies hierin mee.	Onderdeel van actieagenda, 3.11
22	Ten slotte vinden wij het jammer, dat in deze visie geen aandacht besteed wordt aan het probleem hoe je bereikt, dat (zeker ook jonge) burgers van Roermond zich geroepen voelen tot het vrijmaken van tijd voor taken op het gebied van (mantel)zorg of een bijdrage te leveren aan vrijwilligerswerk. Op dit moment zijn het vooral de gepensioneerden, die dit soort activiteiten ontplooiën. Wij hebben de indruk, dat de andere generaties het te druk hebben met eigen bezigheden. Het is de jeugd, die de toekomst heeft. In onze optiek is het nodig, om de jeugd te leren dat naast vrije tijd ook zorg voor de medemens aandacht mag krijgen. Van een ik-gerichte cultuur mag volgens ons een omslag bewerkstelligd worden naar cultuur met (meer) oog voor de mensen in je omgeving!	De jaarlijks CBS monitoring van vrijwilligerswerk en cijfers over mantelzorg bieden een iets genuanceerder beeld, waarbij het niet alleen of vooral gepensioneerden zijn die vrijwilligerswerk doen. Zie https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2024/vrijwilligerswerk-2023 Wel zijn het andere type vrijwilligerswerk en zitten er verschillen in het aantal uren. Daarnaast moet het ook in een bredere context geplaatst worden. In 2016 publiceerde de Sociaal Economische Raad (SER) een interessant advies 'Een werkende combinatie'. Hierin wordt ingegaan op de gejaagdheid, prestatiedruk en keuzestress die binnen alle levensfasen enorm aan het toenemen is, met diverse verklaringen hiervoor. Zonder te diep in te gaan op alle maatschappelijke	Is al onderdeel van bestaand welzijn beleid met bijbehorende inzet

		ontwikkelingen en context, willen we hiermee alleen aangeven dat het beeld naar onze mening genuanceerder is dan een 'ik-gerichte cultuur'. Wel zijn we het met het platform eens dat aandacht besteden aan het enthousiasmeren van mensen om vrijwilligerswerk te doen belangrijk is. Dit is tevens onderdeel van het versterken van de sociale basis, zoals benoemd in de leidende principes. Dat gaat zowel om georganiseerd en niet-georganiseerd vrijwilligerswerk. De uitvoering leggen we grotendeels in handen van 'Actief Roermond'. We ondersteunen, faciliteren en subsidiëren verschillende initiatieven op dit gebied. Bijvoorbeeld de vrijwilligersproeverij, initiatiefgroep bestuurskracht en senioren in het groen.	
23		Afsluiting advies door gehandicaptenplatform ter kennisgeving: Wellicht zijn diverse hiervoor geplaatste kanttekeningen al in uw overwegingen meegenomen. Toch vonden wij het op zijn plaats ze expliciet te noemen. We wensen u veel succes bij de verdere uitwerking van het document en zien de definitieve versie met belangstelling tegemoet.	